

Krachten bundelen in de uitvoering

Congres Regionale Energie en Lokale Warmte

Lokale warmtetransitie: vrijwillig maar niet vrijblijvend

Teun Bokhoven

Maureen van Eijk

Klimaatakkoord 2019

Gebouwde omgeving – Lokale warmtetransitie

Doel

In 2030 zijn 1,5 mln gebouwen verduurzaamd

In 2050 is elk gebouw aardgasvrij

Waarom

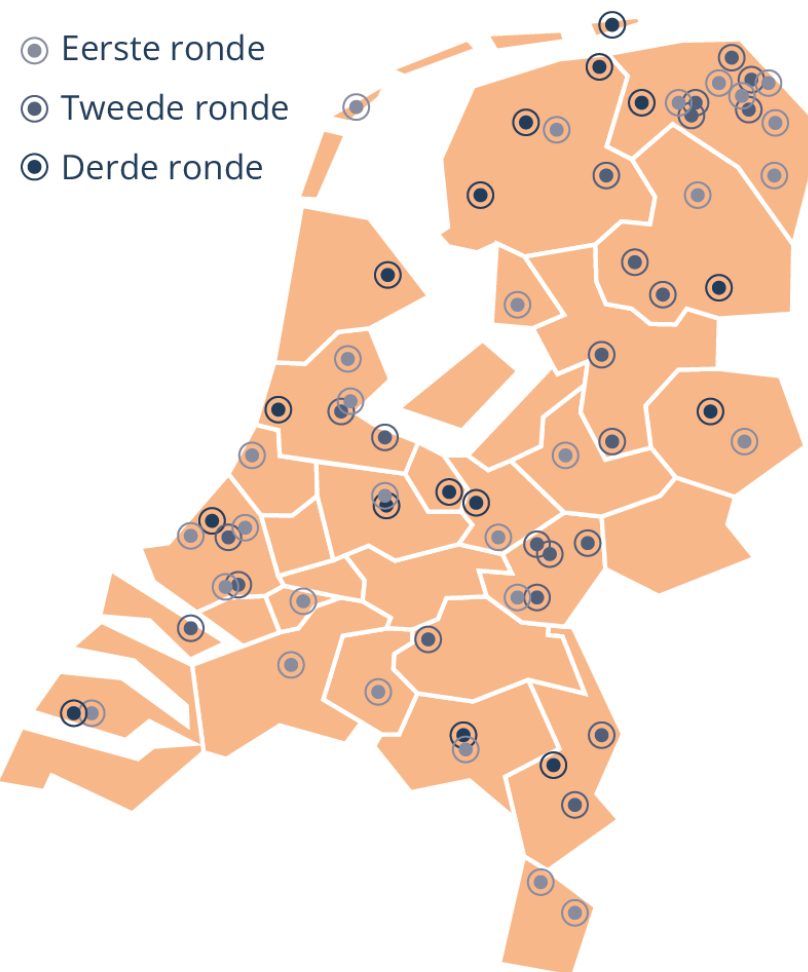
CO2 reductie -> fossielvrije verwarming

Hoe

Rijksoverheid zorgt voor randvoorwaarden en maatschappelijke proces

Gemeente neemt regie dmv TVW en Uitvoeringsplan

66 Proeftuinen: lerende aanpak

2019-2022 : COVID

2022: Gasprijs stijgt fors

Aanleiding

- Oorlog in Oekraïne
- Gaskraan in Groningen dicht

Gevolg:

- Extra beleid: van 49% naar 55% CO2 reductie
- Schok door onzekerheid in levering van gas
- Prijs stijging gas
- Energie armoede

2022: Kabinet verbetert randvoorwaarden

Veel extra middelen tbv voor 2030 voor:

- Isoleren van 2,5 mln woningen
- 0,5 mln aansluitingen warmtenetten
- 1 mln hybride warmtepompen plaatsen
- middelen voor structurele extra ambtelijke capaciteit
- subsidies voor bv ISDE, WIS en prestatieafspraken

Regelgeving:

- **Wgiw** (aanwijsbevoegdheid)
- **Wcw** (publiek eigenaarschap)

2023

Maken van keuzes vereist door:

- Aanhoudende energiearmoede
- Toenemende beperking op elektriciteitsnet
- Beperking van capaciteit, ruimte en middelen

2023: Start NPLW

PAW Programma
Aardgasvrije
Wijken

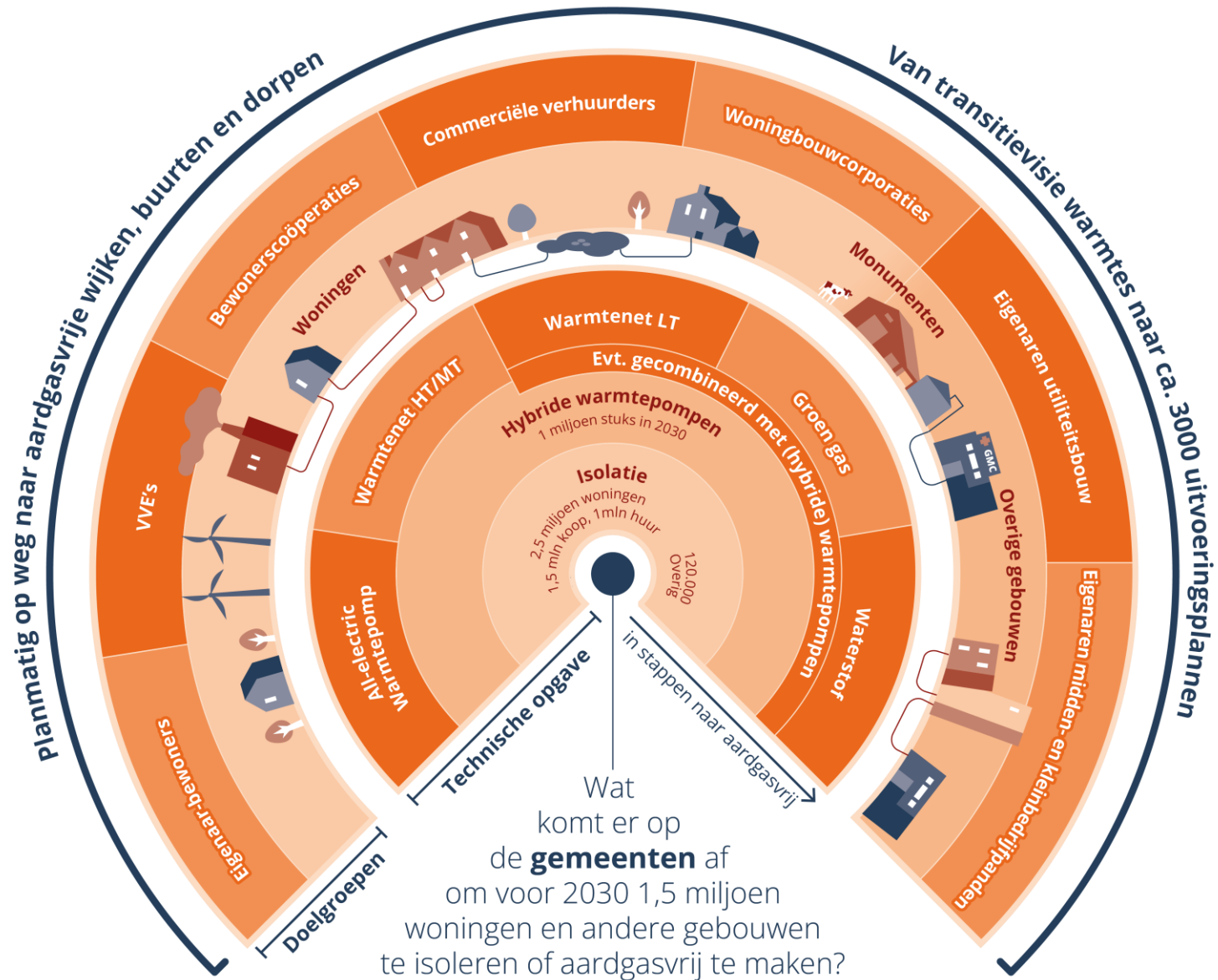
ECW Expertise
Centrum
Warmte

=

NPLW Nationaal
Programma
Lokale Warmtetransitie

Lokale warmtetransitie in beeld

Signalen van gemeenten

Signalen (kansen en knelpunten)

Financiën

Kennisuitwisseling

Capaciteit

Landelijk verhaal

Data

Warmtenetten

Isolatie

Versnippering

VvE's

Netcongestie

Analyse PBL van alle Transitievisies Warmte

- Meeste plannen weinig concreet, onderzoekende fase
- 74% heeft geen kwantitatief doel
- Technische keuzes en tijdpaden worden vaak niet genoemd.
- Nodig is:
  - verbeteren randvoorwaarden
  - wegnemen obstakels

Concrete plannen per wijk nodig!

Slide Show - 20211116 Wrap Up warmnet Kersenboogerd eb (1).pptx - PowerPoint

Transitievisie Warmte: plannen voor 2040 energieneutraal

Er zijn verschillende opties voor duurzame warmte:

1. **All-electric**
2. **Warmtenet**
3. **Hernieuwbaar gas**

We starten in de Kersenboogerd met een **warmtenet** vanwege de laagste kosten voor de maatschappij als geheel.

Legend:

- Hier starten we met het warmtenet
- All-electric
- Warmtenet
- Kersenboogerd
- Te weinig gegevens
- Innovatie / hernieuwbare gassen

Duidelijke communicatie noodzakelijk

Wat gebeurt er in de buurt/wijk/ dorpskern

- Concretiseren voor komende 10 jaar
- Collectieve warmte heeft voorkeur
- Niet weten is ook weten
- Pro-actief communiceren naar bewoners en anderen
  - Bv Postcode checker Den Haag

Hulpmiddelen miv 1-1-2024

- Narratief lokale warmtetransitie
- Stroomschema

Regie gemeenten: Concept Wgiw

- **2026**

Vaststellen Warmteprogramma voor wijken die voor 31 december 2035 een duurzaam alternatief krijgen.

- **2031**

Actualisatie Warmteprogramma voor wijken die voor 31 december 2040 een duurzaam alternatief krijgen

- **2036**

Actualisatie Warmteprogramma voor wijken die voor 31 december 2045 een duurzaam alternatief krijgen.

- **2041**

Laatste actualisatie Warmteprogramma voor wijken die voor 31 dec 2049 een duurzaam alternatief krijgen.

Dilemma 1

A

TVW wordt z.s.m. nader uitgewerkt m.b.v. technische exercitie en binnen mandaat van B&W. Bewoners en bedrijven hoeven hierbij niet betrokken te worden, maar worden wel geïnformeerd over de technische opties tot 2035 van hun wijk en de voor hen spijtvrije opties.

Versus

B

Gemeenten start in 2024 met het opstellen van een Warmteprogramma tot 2035 en doet dit in goed overleg met bewoners, bedrijven en gemeenteraad.

Dilemma 2

A

Om snel en concreet te worden, wordt-per wijk, buurt of dorpskern een Uitvoeringsplan gemaakt, zodat alle betrokkenen aanhaken, weten wat er gebeurt en wanneer.

Versus

B

Een Uitvoeringsplan hoeft alleen gemaakt te worden als je gebruik wilt maken van de aanwijsbevoegdheid. De aanleg van een warmtenet en aanschaf van individuele warmtepompen o.i.d.. kan ook zonder Uitvoeringsplan.

Dilemma 3

A

Gemeenten moeten gebruik maken van de aanwysbevoegdheid opdat bewoners en bedrijven duidelijkheid krijgen en weten dat deelname aan een gemeenlijk voorstel vrijwillig maar niet vrijblijvend is.

Versus

B

Gemeenten moeten niet dreigen met de aanwysbevoegdheid. Daarmee verliezen ze draagvlak onder hun inwoners. De energietransitie moet geheel vrijwillig zijn en mensen moeten zoveel mogelijk de ruimte krijgen om naar eigen inzicht te handelen tot 2050.